TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 1 - KHÁNH HÒA**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 02/2025/QĐST-VDS	*Khánh Hòa, ngày 23 tháng 7 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 - KHÁNH HÒA

Thành phần phiên họp giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Chủ tọa phiên họp*: Bà Phạm Thị Ánh Tuyết – Thẩm phán

- *Thư ký phiên họp*: Bà Lê Võ Khánh Trân – Thư ký Tòa án

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – Khánh Hòa tham gia phiên họp*: Bà Nguyễn Cẩm Nhung - Kiểm sát viên.

Ngày 23 tháng 7 năm 2025 tại Tòa án nhân dân khu vực 1 – Khánh Hòa mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 09/2025/TLST-VDS ngày 03 tháng 6 năm 2025 về yêu cầu "*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*" theo Quyết định mở phiên họp số: 02/2025/QĐST-VDS ngày 14 tháng 7 năm 2025, người tham gia tố tụng gồm:

Người yêu cầu: Bà **Đặng Thị Lệ H** – sinh năm: 1940

Địa chỉ: Đường Núi Sạn, phường B, tỉnh Khánh Hòa.

Người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu: Bà Trần Thị Hồng M1; địa chỉ: Tổ Lư Cấm, phường N, thành phố N10, tỉnh Khánh Hòa. Vắng mặt và có đơn xin vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và bản tự khai, bà Đặng Thị Lệ H trình bày:

Con ruột bà Đặng Thị Lệ H là bà Đoàn Hồng L4, sinh năm 1972 từ khi sinh ra đã có biểu hiện chậm phát triển, cho đến 6, 7 tuổi vẫn không biết nói. Từ khi sinh ra cho đến nay không tự chăm sóc được cho bản thân mà phải dựa vào sự chăm sóc của cha mẹ. Trong sinh hoạt hằng ngày, bà Đoàn Hồng L4 thường xuyên có hành vi la hét, đập phá đồ đạc trong nhà, có lúc đánh người xung quanh nếu không làm theo ý muốn; không hiểu và không phản ứng đúng với lời nói của người khác; giao tiếp rất hạn chế và gần như không thể tự thể hiện nhu cầu cá nhân một cách rõ ràng. Nếu không có người thân trông coi thì bà L4 sẽ bỏ đi lang thang và không biết đường về nhà.

UBND phường P đã cấp giấy chứng nhận khuyết tật cho bà Đoàn Hồng L4 và hiện nay đang điều trị tại Bệnh viện chuyên khoa Tâm thần tỉnh Khánh Hòa. Hàng tháng bà Đoàn Hồng L4 đều được hưởng các chính sách hỗ trợ, trợ cấp của nhà nước đối với người mắc bệnh tâm thần.

Vì vậy, để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của bà Đoàn Hồng L4, cử người giám hộ và thực hiện các giao dịch dân sự liên quan đến bà Đoàn Hồng L4 theo quy định của pháp luật, bà Đặng Thị Lệ H yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Đoàn Hồng L4 mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – Khánh Hòa phát biểu tại phiên họp:

Về các trình tự, thủ tục tố tụng đều tuân thủ quy định của pháp luật. Về nội dung, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu bà Đặng Thị Lệ H về việc yêu cầu tuyên bố bà Đoàn Hồng L4 mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự và ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 1 – Khánh Hòa nhận định:

[1] Về tố tụng: Bà Đặng Thị Lệ H yêu cầu tuyên bố bà Đoàn Hồng L4 có địa chỉ cư trú tại: Đường Núi Sạn, phường P, thành phố N10, tỉnh Khánh Hòa mất năng lực hành vi dân sự nên đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân khu vực 1 – Khánh Hòa theo quy định tại khoản 1 Điều 2; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung: Xét yêu cầu của bà Đặng Thị Lệ H về việc tuyên bố bà Đoàn Hồng L4 mất năng lực hành vi dân sự thì thấy:

Bà Đoàn Hồng L4 từ sinh ra đã có biểu hiện chậm phát triển, cho đến 6, 7 tuổi vẫn không biết nói. Trong sinh hoạt hằng ngày, bà Đoàn Hồng L4 thường xuyên có hành vi la hét, đập phá đồ đạc trong nhà, có lúc đánh người xung quanh nếu không làm theo ý muốn của mình; không hiểu và không phản ứng đúng với lời nói của người khác; giao tiếp rất hạn chế và không tự thể hiện nhu cầu cá nhân một cách rõ ràng. Nếu không có người thân trông coi thì sẽ bỏ đi lang thang và không biết đường về nhà. Từ khi sinh ra cho đến nay không tự chăm sóc được cho bản thân mà phải dựa vào sự chăm sóc của cha mẹ.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số: 149/KLGĐ ngày 10/7/2025 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đối với bà Đoàn Hồng L4 thể hiện:

"Về y học: Chậm phát triển tâm thần khác (theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10-ICD10, có mã số bệnh là F78)."

"Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: hiện tại đương sự mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi."

Như vậy, bà Đặng Thị Lệ H yêu cầu tuyên bố bà Đoàn Hồng L4 mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với quy định tại Điều 22 của Bộ luật dân sự nên được chấp nhận.

[3] Về chi phí tố tụng: Bà Đặng Thị Lệ H là người yêu cầu nên phải chịu chi phí giám định pháp y tâm thần theo quy định.

[4] Lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Đặng Thị Lệ H phải nộp lệ phí giải quyết việc dân sự nhưng là người cao tuổi và có đơn yêu cầu được miễn nộp lệ phí nên được miễn nộp lệ phí theo quy định.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 22, của Bộ luật dân sự;

Căn cứ Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Đặng Thị Lệ H. Tuyên bố bà Đoàn Hồng L4, sinh năm: 1972; cư trú tại: Đường Núi Sạn, phường P, thành phố N10 (nay là phường Bắc Nha Trang), tỉnh Khánh Hòa mất năng lực hành vi dân sự.

2. Chi phí giám định: Bà Đặng Thị Lệ H phải chịu chi phí giám định pháp y tâm thần và đã nộp đủ.

3. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Đặng Thị Lệ H được miễn nộp lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định.

4. Quyền kháng cáo: Người yêu cầu có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Quyết định được thông báo, niêm yết, Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra Quyết định.

Nơi nhận:
- Đương sự;
- TAND tỉnh Khánh Hòa;
- VKSND KV 1 – Khánh Hòa;
- THADS tỉnh Khánh Hòa;
- Lưu: Án văn, hồ sơ.

THẨM PHÁN

Phạm Thị Ánh Tuyết